

ДОСВІД ФІНЛЯНДІЇ

3 РОЗВИТКУ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ

Стаття присвячена розвитку історико-культурної складової туризму в Фінляндії, акцентується увага на значенні національної спадщини, особливостей національного менталітету та підтримці етнічної культури як важливих факторів, що впливають на зростання туристичної популярності країни та економічних показників туристичної діяльності.

Ключові слова: Фінляндія, історико-культурний туризм, туристичні райони, національна спадщина, етнофестивали

Політика просування історико-культурного туризму в багатьох країнах засвідчує тенденцію до сталого розвитку. Потенціал історико-культурної спадщини розглядається як потужний важіль не тільки для зростання економічних показників туризму, але й фактор, що сприяє збереженню, охороні та популяризації історико-культурної, етнографічної спадщини народів. Актуальною залишається проблема максимального залучення та всебічного використання історико-культурних туристичних ресурсів, які визначають як сукупність створених у процесі історичного розвитку даної території пам'яток матеріальної і духовної культури, які мають суспільно-виховне значення, становлять пізнавальний інтерес та є об'єктами туристського показу. До групи історико-культурних ресурсів належать пам'ятки історії, історико-архітектурні пам'ятки, мистецтва, етнографічні та пам'ятки народної творчості¹.

Фінляндія володіє великим національним надбанням, природним, матеріальним, духовним. Його належне використання в індустрії туризму сприяє створенню робочих місць, зростанню доходів, збільшенню туристичних потоків та у підсумку – підвищенню добробуту населення та економічному процвітання регіонів. Якщо у 2007 р. щорічне надходження від туризму становило близько 4 млрд євро (3,8% ВВП), і в цій сфері було зайнято приблизно 130 500 осіб, то до 2020 р. передбачається збільшити зайнятість до 170 тис. осіб з надходження від туризму до 7,5 млрд євро (5,1% ВВП)².

Економічні показники туристичної галузі Фінляндії постійно зростають. У 2017 р., як зазначив міністр економічного розвитку Оллі Рен, місткість туристичного ринку становила вже більше 14 млрд. євро з очікуванням подальшого зростання до 20 млрд. євро до 2025 року. Від 2000 р. вдвічі зросла кількість туристів і дохід з урахуванням добавленої вартості у 2014 р. був майже 4,4 млрд. євро або 2,5% ВВП Фінляндії. «Це більше, ніж показник від виробництва продуктів харчування і напоїв та лісової промисловості», – зазначив міністр³.

Розвиток внутрішнього туризму з високим рівнем сервісу є головною передумовою для просування іміджу Фінляндії на міжнародних туристичних ринках. Туристичні фірми Фінляндії активно пропагують та використовують в своїй діяльності унікальний історико-культурний потенціал країни. Фіни є активними учасниками як внутрішнього, так і міжнародного туризму. Вони демонструють високу активність і зацікавленість туристичними подорожами. Загальна тенденція до підвищеної цікавості до культурного та історичного компоненту туризму в Фінляндії обумовлена зростанням рівня освіти населення, потребами знати не тільки історію та культуру інших народів, але й власну.

Економічна спроможність населення здійснювати поїздки різної тривалості є важливим чинником для стабільного розвитку туризму. У 2017 р., наприклад, 4,1 млн осіб, або 91% громадян Фінляндії у віці від 15 до 84 років здійснили хоча б одну поїздку. Цей показник враховує не тільки поїздки з метою відпочинку в середині або за межами країни, а також поїздки до родичів та друзів. Динаміка збільшення внутрішніх переміщень є стабільно позитивна. Якщо у 2007 р. фіни у віці від 15 до 74 років здійснили 4,9 млн внутрішніх поїздок з оплатою проживання, то у 2017 р. кількість подорожей зросла до 5,9 млн або на 21,1% за 10 років⁴. Рівень освіти також безпосередньо впливає на зацікавленість туристичними поїздками. Тих, хто має вищу освіти – домінуюча більшість серед фінських туристів⁵.

Фінляндія має подвійну культурно-географічну ідентифікацію з виразними західними і східними впливами. Історичні сільські та міські території Фінляндії – сили тяжіння, які формують колективну пам'ять нації. Фінський пейзаж - загальнонаціональний символ і символ рідного краю, малої батьківщини, важлива складова патріотизму населення. Ідеали аграрного суспільства, символи природи, романтизм фінського народного епосу «Калевали» сформували національний менталітет фінського суспільства. Під впливом євангелічно-лютеранських традицій ствердилися такі риси фінського характеру та стилю життя як висока культура праці, індивідуальне відношення до Бога, соціальний динамізм. Історія і культура Фінляндії цікаві для іноземного туриста перш за все, як історія подолання бідності та станової нерівності, формування демократичного суспільства з високими стандартами освіти, колективним мисленням і колективною відповідальністю.

В історичному аспекті інтерес до Фінляндії пов'язаний з тим, що це країна останньої в Європі прискореної урбанізації. Ще на початку 1900-х років 7,5% фінів проживали в містах, і тільки на середину 1990-х років стала домінувати міська культура та урбаністичний стиль життя⁶. У 2015 р. рівень урбанізації досяг 84,5%. Духовний зв'язок з вчорашнім минулим городяни підтримують, зокрема, споруджуючи комфортабельні дачні будиночки, обов'язково на березі озер та річок, з панорамою на ліс та класичною фінською сауною. На майже 5,5 млн населення Фінляндії припадає 400 тис. дач, які при потребі, можуть буди перетворені на туристичні садиби.

Сучасне фінське суспільство не відмовляється від цінностей аграрної культури, а розвиток провінцій з прекрасними північними пейзажами, численними навчальними закладами, університетами, музейними установами є пріоритетом державної політики.

Питання розвитку туризму знаходяться у віддані багатьох міністерств та відомств Фінляндії: Міністерства зайнятості та економіки, Міністерства фінансів, Міністерства сільського та лісового господарства, Міністерства оточуючого середовища, Міністерства освіти і культури, Міністерства транспорту і комунікацій, Міністерства міжнародних відносин. Сучасна стратегія розвитку туризму в Фінляндії базується на таких трьох компонентах як внутрішній розвиток туристичної галузі; популяризація іміджу Фінляндії як країни туристичного відпочинку; розвиток матеріально-технічної основи туризму.

Основою історико-культурного туризму є потужна мережа музейних, архівних та бібліотечних установ Фінляндії. У 1999 р. загальна кількість музеїв становила 280, з них 39 – музеї історії і культури, 71 профільний музей, 55 музеїв мистецтв і 17 музеїв природи. В країні функціонує три головних музеї: Національний музей Фінляндії, Національна галерея, Фінський музей історії природи, які мають спеціальний статус та самостійні напрямки діяльності, хоча і знаходяться під загальним управлінням Міністерства освіти. На регіональному рівні діє 22 музеї та 16 спеціалізованих музеїв⁷. З них 67% є муніципальною власністю, 21% – приватними і 12% – державними. Регіональна мережа музеїв поширена по всій території Фінляндії, в тому числі на Аландських островах⁸.

У музеях Фінляндії сконцентрована унікальна історико-культура спадщина, яка є об'єктом туристичного інтересу. Станом на 2016 р. в них зберігається 5,5 млн предметів історії і культури, 405 тис. творів мистецтва, 21,7 млн експонатів природи, 22,8 млн фотографій, 38 тис. аудіовізуальних об'єктів⁹. Нині одним з головних напрямків діяльності Асоціації фінських музеїв є проект «Креативний музей», мета якого – посилення зв'язку між установами культури і суспільством, відвідувачами, залучення сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій, вдосконалення прийомів донесення інформації до відвідувачів, отримання нового досвіду, знань та поглиблення культурного спілкування¹⁰.

В 2016 р. музеї Фінляндії відвідало 6,7 млн осіб, і у порівнянні з 2015 р. кількість відвідувачів збільшилася на 15%. До п'ятірки найбільш популярних музеїв відносяться: Музей мистецтв Атенеум, який відвідало 397198 осіб, Музей сучасного мистецтва Кіасма – 319345, Міський музей Гельсінкі – 315334, Музей мистецтв Гельсінкі НАМ – 253522, Національний музей Фінляндії – 177916 осіб. У 2016 р. в музеях Фінляндії було проведено 56107 екскурсій, 9473 воркшопи, 7341 інших заходів. Щорічно музейні працівники організують більше 1 тис. виставок з різноманітним тематичним спрямуванням¹¹. Для покращення туристичного сервісу Асоціація фінських музеїв планує впровадити єдину багаторазову музейну карту, яка заощадить до 60% коштів, витрачених на купівлю одноразових білетів в різні музеї. Ця система впроваджується за голландським зразком, де такий тип карти дає можливість туристам заощадити до 1/3 коштів.

Архіви та бібліотеки Фінляндії є потужним ресурсом для розвитку історико-культурного, пізнавального, наукового та ностальгічного (меморіального) туризму. Національний архів (Гель-

сінкі) і регіональні архіви (у містах Вааса, Інарі (Саамський архів), Йоенсуу, Міккелі, Оулу, Турку, Гямеенлінна, Ювяскюля) становлять архівну систему Фінляндії. Щорічно архіви відвідує до 80 тис. осіб¹². Архіви зберігають державні та церковні документи, друковані джерела (книги, карти, манускрипти та ін.), документи про народження, шлюб, дані переписів та військові матеріали.

Представники фінської діаспори є потенційними учасниками історико-культурного, ностальгічного туризму. Впродовж ХХ століття Фінляндія зазнала територіальних та людських втрат в результаті Зимової та Другої світової воєн. За Паризьким мирним договором втрачено 10% території, до складу СРСР відійшло друге за кількістю населення місто – Вііпурі (Виборг), а також Петсамо – коридор до Арктики та ряд потенційно туристично привабливих островів. 400 тис. мешканців переселено з втрачених територій вглиб країни, полишивши за новим кордоном рідні оселі, села та цвинтарі¹³.

Причиною еміграції були також економічні умови. У сусідній Швеції проживає приблизно 120 тис. потомків фінів, які виїхали в ході Другої світової війни, а також під час складних урбаністичних процесів впродовж 1960-х – початку 1970-х років. Фінська діаспора в Австралії сягає близько 30 тис. осіб – це особи у третьому або четвертому поколіннях, 20 тис. громадян Канади і сьогодні розмовляють фінською.

Нащадки переселенців, особи, які хочуть зберегти пам'ять про історію свого роду все частіше є відвідувачами архівних установ. З кожним роком збільшується кількість людей, які шукають документи щодо фінського походження, родинної історії та генеалогії, тому все більше документів стає доступними через електронні бази, наприклад. сайт з даними про населення Карелії та Виборгу¹⁴.

В туристичному плані Фінляндію можна умовно поділити на 5 типових районів: Південно-Західна Фінляндія, Озерний край, Похьянмаа (Остроботнія), Східна Фінляндія і Лапландія¹⁵.

Південно-Західну Фінляндію характеризує старовинна культура, розташування двох столиць – Турку (колишня) та Гельсінкі. Одним з цікавих екскурсійних маршрутів є «Життя в Турку у XVI – XXI століттях», впродовж якого туристи знайомляться з повсякденням мешканців в часи іноземного правління, сучасними досягненнями, зокрема в системі освіти, та з розвитком креативних індустрій в Логомо – модерному центрі культурних подій. Екскурсія «Історії Архіпелагу» знайомить туристів з особливими умовами організації побуту та головними заняттями мешканців островів Параінен та Науво, які мають з континентом тільки водне сполучення¹⁶.

Серед численних туристичних об'єктів Гельсінкі етнографічний інтерес має музей-скансен Сеурассарі, заснований у 1909 р. фінським етнографом Акселем Олаі Гейкелем. В музеї представлені дерев'яні житлові будинки і господарські споруди селян (фінські, саамські, карельські), фермерів, городян і місцевої знаті. Вони репрезентують архітектуру всіх провінцій Фінляндії XVII – першої половини ХХ століття. Нині в експозиції представлено 87 споруд, серед яких особливий інтерес становить лютеранський храм XVII ст. та будинок священника¹⁷.

Найбільшим туристичним центром Озерного краю є Тампере – індустріальне місто, з потужним текстильним та металургійним виробництвом у ХІХ столітті, через що отримав назву «Північний Манчестер». Нині там розміщуються близько 20 музеїв, зокрема дитячий музей «Мумі-тролей» – єдиний в світі за таким тематичним спрямуванням.

Культурним центром туризму району Похьянмаа є Оулу – місто, засноване у 1605 році. В місті діють різнопланові музеї – «будинок моряка», автомобільний, геологічний, ботанічний. Велика фармацевтична колекція розташовані в Старій аптеці міста Раахе. Нині в місті активно розвиваються інформаційні технології, досягненням яких присвячені експозиції інтерактивного наукового центру Тієтомаа. Також місто має колекцію скульптури 17 століття. Цікавими історичними об'єктами володіють місцеві громади. Наприклад, в общині Ій є селище кам'яного віку Кієріккі, на о. Туркансаарі на річці Оулуйокі створено музей під відкритим небом, куди перенесені стародавні житлові споруди ХVІІ–ХVІІІ століть. Загалом експозиція складається з 48 будівель: будинки селян, сараї, млини, цехи рибного заводу, комори, хлібні печі, а також ями для смолокуріння. Найважливіший історико-архітектурний експонат – церква кінця ХVІІ століття.

Східна Фінляндія – малозаселена частина країни, яка в історичному контексті цікава туристичним маршрутом «Шлях рун та прикордоння», присвяченому темі рун «Калевали» та військовим подіям Другої світової війни.

Лапландія – екзотична та найбільш віддалена північна територія Фінляндії. Саме там проживає невелика частина народу саамі (6–8 тис.), розділеного державними кордонами. Північні країни – Норвегія, Швеція і Фінляндія – проводять зважену політику на підтримку та збереження їхньої самобутньої культури. Вважається, що саами – нащадки перших поселенців,

які прийшли на ці землі після закінчення льодовикового періоду. Музей саамської культури і північної природи у с. Інарі був відкритий у 1959 р., і присвячений особливому стилю життя і культурі корінного народу, який базується на оленярстві, рибальстві та мисливстві. Тривалий час музейні експонати розташовувалися просто неба, тому відвідувачі могли ознайомитися з ними тільки влітку. У 1998 р. відкрився виставковий центр «Сііда» з постійно діючою експозицією про історію корінного народу Лапландії. Експерти ООН з захисту прав корінних народів високо оцінили діяльність цього закладу, який відіграє провідну роль в охороні, збереженні та передачі культурного досвіду саамського народу. Але не лишили поза увагою й неправомірне привласнення культурних практик саами представниками індустрії туризму. Зокрема, поширений продаж сувенірних виробів в стилі саамських промислів, з національною стилістикою, які не є виробами майстрів – саамів. Також порушенням прав народу є використання імітацій саамського костюму в якості уніформи для працівників готельного та ресторанного бізнесу. Ці явища оцінюються як неправомірне привласнення культурної спадщини корінного народу з боку бізнес-структур туристичної індустрії, що потребує негайного усунення¹⁸.

Літній час є традиційним туристичним сезоном в Фінляндії, Лапландію ж туристи відвідують продовж всього року, особливо у березні, для весняного катання на лижах. Цікавим музеєм цього суворого краю є «Музей золота», присвячений золотій лихоманці кінця XIX століття в Лапландії та історії золотовидобування. За останні роки популярність краю невпинно зростає, тільки у 2012–2013 рр. кількість туристів в Лапландії збільшилася на 20 відсотків¹⁹.

Особливе місце в програмах туристичного ознайомлення посідають об'єкти, внесені до Списку світової спадщини ЮНЕСКО. 16 квітня 2015 р. уряд Фінляндії схвалив «Національну стратегію світової спадщини» на період 2015–2025 років, мета якої полягає в популяризації політики охорони та збереження культурної спадщини, підвищенні ролі таких історико-культурних об'єктів як центрів тяжіння туристичного бізнесу.

До Списку світової спадщини ЮНЕСКО від Фінляндії внесені 7 об'єктів. Це «Стара Раума» (1991) – давнє портове місто зі старовинною архітектурою, яке є найбільшим дерев'яним містом в Скандинавії; фортеця Суоменлінна (1991) – зразок європейської військової фортифікації XVIII століття; старовинна лютеранська кірха в Петаяйвесі 1763–1765 рр. (1994); деревообробна і картонна музей-фабрика Верла (1996); поховальний комплекс бронзового періоду у Саммаллахденмякі (1999); архіпелаг Кваркен з 5600 островами (2006).

У 2006 р. Фінляндія ініціювала внесення до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Дуги Струве» – найбільшого геодезичного інструменту в світі, видатного наукового дослідження XIX століття. Це мережа триангуляційних пунктів, що простягається впродовж більш ніж 2820 км від Норвегії до Чорного моря, по території 10 сучасних держав і за допомогою якої встановлено розмір та форми планети. Впродовж 1816–1855 рр. науковцями були проведені найбільш значущі вимірювання дуги Землі за всю історію розвитку наукових досліджень, доведено правильність математичних розрахунків Ньютона про те, що Земля є об'ємним валом.

Для збереження цього унікального наукового об'єкту в кожній з 10 країн (Норвегія, Швеція, Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва, Білорусь, Україна, Молдова, Російська Федерація) визначені по декілька пунктів. Наприклад, у Фінляндії – це 8 пунктів в районі гори Тарвантоваара, Енонтекіє; пункт Аवासаксас на горі Аавасакса, Юліторніо; пункт Торнеа на дзвінниці церкви Алаторніо; на острові Суенсаарі у місті Торніо; пункт Пуолакка на горі Оравівуорі, Корпілахті; пункт Порлом II на півдні Фінляндії, на горі Торнікалліо, Лапіярві; пункт на о. Муставірі, Фінська затока. Від України до Списку Всесвітньої спадщини винесено 4 пункти Дуги Струве, встановлені в Україні: три з них у Хмельницькій області (с. Катеринівка; пункт Фельштин біля с. Гвардійське; с. Баранівка) та один в Одеській області (с. Старо-Некрасівка).

За останні роки фестивалі, ярмарки і святкові події стали важливим чинником для розвитку туризму в Фінляндії. Наслідком проведення конкретних заходів, їх популяризації та реклами є не тільки збільшення туристичного потоку в ці місцевості та регіони, але й зростання інтересу до історії та культури краю, відродження народних традицій та промислів.

Багато з цих подій базується на історичних традиціях фінського народу. Наприклад, від 1743 р. на початку жовтня в Гельсінкі декілька днів проходить Ярмарок оселедця, на який завозиться останній вилов риби сезону, а відвідувачам пропонується оселедець під різноманітними приправами і соусами. Важливою атракцією є проведення конкурсу на кращий маринований оселедець. Крім розважального компоненту, в давні часи на ярмарку визначалася вартість солоної та маринованої риби по всій території Фінляндії.

В календарі проведення фестивалів у Фінляндії 2018 р. передбачено сім подій, присвячених народному танцю та співу. У 1970 р. вперше відбувся фестиваль народного танцю та співу

«Pospilan Sottisi» у Тампере, який від того часу став міжнародним. Тематика чергового фестивалю у 2018 р. «Робота та веселощі» пов'язана з історією текстильного виробництва Фінляндії, його розквіту у XIX – першій половині XX століття, створенням відомої текстильної мануфактури Фінлейсон, фабричного побуту робітників, який передбачав не тільки працю, але й відпочинок.

Темі етномузики присвячені фестивалі, які мають тривалу історію організації: фолк фестиваль в Хаапавесі, фестиваль етнічної музики в Соммело, фестиваль скіффл-музики «Kihveli Soikoon» в Ханкасалмі (зорганізується 23-й раз), фолк-фестиваль в Каустинене (вперше відбувся у 1968 р.), фолк-фестиваль Південної Остроботнії «Спеліт» (47-й фестиваль в історії)²⁰.

Знайомству з традиціями фінської народної кухні присвячений гастрономічний фестиваль «Herkkujen Suomi», вперше проведений у серпні 2011 р. в Гельсінкі, на якому відвідувачі знайомляться з продукцією органічного виробництва фінських фермерів, мають можливість придбати вироби народних майстрів, зокрема теплі зимові речі.

Для України є актуальним досвід Фінляндії з розвитку історико-культурної складової туристичного бізнесу, який демонструє позитивну динаміку впродовж багатьох років. Державна політика щодо впровадження сталого розвитку туристичної галузі, турбота про високий рівень життя як об'єктивної умови для економічної спроможності громадян для поїздок та мандрів принесла позитивний результат. Вдале поєднання національної специфіки та унікального історико-культурного потенціалу сприяло зростанню туристичної популярності країни. Орієнтуючись на принцип сталого розвитку історико-культурного туризму, Фінляндія впроваджує головні засади політики щодо поєднання інтересів місцевих громад, туристів та туристичного бізнесу. В країні активно впроваджуються проекти, які сприяють розвитку сталого культурного туризму, зокрема, це інформаційний каталог про культурний туризм в центральній Фінляндії, проект «Шлях в минуле», який досліджує стародавні поселення південної Карелії; «Метал в житті» – проект з історії виробництва металу. Потужний потенціал має ідея розробки проекту «Культурна спадщина південного Саво», створення об'єктів туризму на базі військових фортець, формування екологічних селищ та багато інших.

Досягнення Фінляндії в туристичній галузі стали можливим не тільки через здатність до інновацій, розвиток культурних індустрій, інформаційних технологій, але й збереження історико-культурної спадщини, національних традицій і довкілля, дотримання принципів консенсусу в суспільстві та на всіх рівнях державного управління.

¹ Країнознавство: теорія та практика / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Ю. С. Занько, Н. М. Ганич. – К., 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/19110108/turizm/istoriko-kulturni_turistichni_resursi_finlyandiya

² «Finland's Tourism Strategy to 2020. Four good reasons to promote tourist industry development». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///C:/Users/Usr/Downloads/Finlands_Tourism_Strategy_to_20201.pdf

³ «Туризм приносит Финляндии больший доход, чем лесная или пищевая промышленность». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fontankafi.ru/articles/32615/>

⁴ «Finnish travel. Statistics Finland. Number of trips have changed much in ten years». – [Electronic resource]. – http://tilastokeskus.fi/til/smat/2017/smat_2017_2018-03-29_kat_004_en.html

⁵ «Statistic Finland. Ninety nine percent of Fins made at list one trip in 2017». – [Electronic resource]. – http://tilastokeskus.fi/til/smat/2017/smat_2017_2018-03-29_kat_005_en.html

⁶ Портрет Финляндии. Прошлое и настоящее / Лаура Колбе (гл. ред.), Ю. Парикка и др. – Helsinki, 2009. – С. 36.

⁷ «The Finnish National Focal Point in February 1998». – [Electronic resource]. – <https://www.webcitation.org/6lh7YZPWq?url=http://cordis.europa.eu/libraries/en/nfp/finland.html>

⁸ «The Finnish National Focal Point in February 1998». – [Electronic resource]. – <https://www.webcitation.org/6lh7YZPWq?url=http://cordis.europa.eu/libraries/en/nfp/finland.html>

⁹ Finnish museums 2016: Facts and Figures». – [Electronic resource]. – https://www.museotilasto.fi/tiedostot/museovirasto/files/Statistics%20card_7_2016.pdf

¹⁰ «Creative museum». – [Electronic resource]. – <http://creative-museum.net>

¹¹ «Finnish museums 2016: Facts and Figures». – [Electronic resource]. – https://www.museotilasto.fi/tiedostot/museovirasto/files/Statistics%20card_7_2016.pdf

¹² The Baltics. In: Tourism in the New Europe. The Challenges and Opportunities of EU Enlargement / Derek R. Hall, Melanie K. Smith, B. Marciszewska (eds). – Wellinford, 2006. – P. 141.

¹³ Там само.

¹⁴ <http://www.karjalatk.fi/katiha/index.php>

¹⁵ Финляндия. Краткий обзор / Матти Эскола (ред). – Хельсинки, 2009. – С. 37.

¹⁶ «Modern Life in Historical Cities». – [Electronic resource]. – <http://www.estravel.eu/pics/media/modern%20lifeBLANK.pdf>

¹⁷ Мокшина Е. Н. Этнографические музеи Финляндии и Эстонии (модели построения современной экспозиции). – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/v/etnograficheskie-muzei-finlyandii-i-estonii-modeli-postroeniya-sovremennoy-ekspozitsii>

¹⁸ Туризм и коренные народы Финляндии. Генеральная ассамблея ООН. Поощрение и защита прав коренных народов в отношении их культурного наследия. 19 августа 2015 г. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/.../A_HRC_30_53_RUS.docx

¹⁹ «Lapland and Kainuu the risers of domestic paid leisure trips». – [Electronic resource]. – http://tilastokeskus.fi/til/smat/2013/smat_2013_2014-04-10_kat_004_en.html

²⁰ Рогозина О. Фольклорные фестивали Финляндии 2018. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://terve-suomi.com/festivali/tantsy/543-folklornye-festivali-finlyandii-2018.html>

Статья посвящена роли исторической и культурной составляющей современного туризма Финляндии в развитии экономики страны, характеристике историко-культурного туристического потенциала и особенностям его использования в туристическом бизнесе.

Ключевые слова: Финляндия, историко-культурный туризм, туристические районы, национальное культурное наследие.

The article analyzed historical and cultural components of modern tourism in Finland, its impact on economic development of central tourist regions and provinces of Finland, specific features of national mentality, ethnic culture and its influence on growing tourist attraction of Finland

Keywords: Finland, historical and cultural tourism, tourist regions, national heritage.